

ΚΛΥΤΙΑ

Α'

ΑΤΑ τὴν ἀνοιξιν, ὅτε ἡ χλόη ἐπισκέπτεται καὶ αὐτὰς τὰς πέτρας, ὅτε οἱ κατάλευκοι μαργαρίται, ἀθῶα μαντεῖα τῶν ἐρώτων, ὡς γήινα ἄστρα ἐξάπλουνται ἀνὰ τὸ ποικιλόχρουν ἔδαφος τῶν ἀγρῶν, ὅτε αἱ ἀνεμῶναι σπάνια ἤδη ὠχρῶσι καὶ τὸ πρόβατον εὐθυμον βε-

λάζει καὶ τὸ φλύαρον τοῦ ῥύακος ὕδωρ οἶονεὶ παιγνιδίζον, κρύπτεται ὑπὸ τὴν χλόην, θὰ εἶδετε βεβαίως ἐπίμηκες φυτόν, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνθος ὁμοιάζει πωσ ὡς μέγα ὑπέρυθρον χαμαιμήλον, στρέφον τὴν μορφήν του τὴν μὲν αὐγὴν πρὸς τὴν ἀνατολήν, τὴν δ' ἐσπέραν πρὸς τὴν δύσιν καὶ τὸ ὁποῖον καλοῦσιν Ἡλιοτρόπιον καὶ κοινῶς "H. lior.

Δὲν ἔχει ὁσμὴν τὸ πτωχὸν τοῦτο ἄνθος, οὔτε ἠτύχησε ποτὲ ν' ἀνατραφῆ εἰς γάστραν ἀβρᾶς δεσποινίδος, οὔτε εἰς ἐρωτικὴν ἀνθοδέσμην ἐτέθη ποτέ, ἀλλὰ ζῆ μόνον καὶ καταφρονημένον δίχως ν' ἀξιώθῃ νὰ στέψῃ τὸ στήθος ὠραίας ἢ ἐρωτύλης παρθένου.

Μόνον τὰ μικρὰ παιδία τῶν ἀγρῶν κόπτουσιν ἐνίοτε τὸ ἄνθος του καὶ μαδῶσι τὰ πέταλλα αὐτοῦ, καὶ συλλέγουσι τοὺς ἐν αὐτῷ σπόρους καὶ ἀναμασῶσιν αὐτούς, εἴτε κατευνάζοντα κνησμοὺς λαιμαργίας, εἴτε διασκεδάζοντα.

Καὶ ὅμως τὸ παρελθόν του, ἡ ἀρχικὴ του γέννησις, ἡ πρώτη ἐμφάνισις του εἰς τὸν κόσμον δὲν τῷ προώριζον τοιαύτην καταφρόνησιν!

⋆

Ποσάκις ἰδὼν τὸ ἄνθος ἐκεῖνο δὲν μετεφέρθη εἰς ἄλλην ἐποχὴν, ἐπο-

χὴν τὴν ὁποῖαν νηπιῶθεν ἐσυνήθισα νὰ λατρεύω καὶ ἤτις οὐδέποτε θὰ ἐπανεῖλθῃ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον !

Καὶ τὸ καταφρονημένον ἄνθος εἶνε ἡ αἰτία τῆς γλυκειᾶς μου ταύτης ἀναμνήσεως καὶ χάριν αὐτῆς τὸ ἠγάπησα καὶ λέγετε ὅ,τι θέλετε· ἐγὼ ἐπόθησα τὴν ἀρχαιότητα ὡς ἀπωλεσθέντα παράδεισον, ὡς ἐρωτικὴν συνέντευξιν μακρὰν φίλης ὑπεραγαπωμένης.

B'

Ἦτο ὠραία ἡ νύμφη Κλυτία, μὲ μεγάλους καστανούς ὀφθαλμούς, μὲ μακρὰν καὶ βοστρυχῶδη κόμην, ἐλαφρὰ τὸ βῆμα, λευκὴ, φιλομειδής, ζηλότυπος. Ἡ φύσις ἐφιλοτιμεῖτο· μεγάλως διὰ νὰ πλάσῃ τέλεια τὰ πρῶτα τέκνα της, καὶ τὰ ἠγάπα περισσότερον.

Ἡ Κλυτία ἦτο ἀπὸ τὰς πρῶτας θυγατέρας τῆς φύσεως.

Διητᾶτο εἰς τὰ σκιερὰ τῆς Ἀσίας ἄλση.

Ὁ Ἥλιος ἀνέτελλε καὶ ἡ Κλυτία ἠρέσκετο παίζουσα μὲ τὰς ἀκτῖνας τοῦ μόνῃ καὶ εὐδαίμων διὰ τὴν παιδιάν της· ὁ Ἥλιος ἔδουε καὶ ἡ Κλυτία ἐμελαγχόλει· Ὅλην τὴν νύκτα ἕνα πόθον καὶ ἕν εἶχεν ὄνειρον, πότε νὰ ἐπανίδῃ τὸν Ἥλιον· καὶ ἐξημέρωνε καὶ ἡ Κλυτία ἔχαιρε καὶ ἐπῆρχετο νύξ καὶ ἐλυπεῖτο ἡ νύμφη.

*:

Ἐλυπεῖτο; καὶ διατί; δὲν ἦτο εὐτυχής; δὲν ἦτο νύμφη, θεᾶ; καὶ θνητὴ ἐὰν ἦτο, δὲν εἶχε πρὸ αὐτῆς χιλιάδων ὄλων ἐτῶν ζωὴν; Ναι, ἀλλ' οὔτε ἡ θεότης, οὔτε τὰ μακρὰ ἔτη καθιστῶσι τὴν εὐτυχίαν· εἶνε ἄλλο τι, τὸ ὁποῖον δυσκόλως ἀποκτάται· ἡ ἐκπλήρωσις τῶν πόθων. Ἐνόσω εἰς, ἔστω ἐλάχιστος πόθος ὑπάρχει ἐν τῇ καρδίᾳ, οὐδέποτε καὶ οὐδαμῶς θὰ εὔρῃ αὐτὴ τὴν εὐτυχίαν.

*:

Οὐδέποτε; καὶ ἡ Κλυτία λοιπόν;

*:

Ἡ Κλυτία εἶχε μυστικόν, τὸ ὁποῖον εἰς οὐδένα ποτὲ ἐτόλμα νὰ εἴπῃ καὶ ἠρκεῖτο ἀπολαύουσα μόνῃ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ μυστικοῦ της. Ἠγρύπνησε πολλάκις καὶ πολλάκις ἐπλανήθη μόνῃ καὶ πολλάκις ἐπόθησε νὰ ἠλάττου ὁ Ζεὺς τὰ μακρὰ της ἔτη, ἵνα ἠλαττοῦτο μετ' αὐτῶν καὶ ἡ μακρὰ της ἀγωνία. Ἡ Κλυτία ἠγάπα μὲ ὅλην τὴν θέρμην τῆς παρθένου καρδίας της, μὲ ὅλους τοὺς ὄνειρους τῆς σφριγώσης καλλονῆς της καὶ σύναμα μὲ ὅλην τὴν ἀπελπισίαν δυσέρωτος.

Ἡ Κλυτία ἠγάπα τὸν Ἥλιον καὶ δι' αὐτὸ ἐμίσει τὸ σκότος καὶ τὴν νύκτα. Καὶ τὰ δάκρυα λοιπὸν ταῦτα ἦσαν τοῦ ἔρωτός της ; καὶ οἱ στεναγμοὶ καὶ αἱ περιπλανήσεις καὶ αἱ ἀγρυπνίαι ἦσαν τῆς ἀγάπης της ; Οὐχί.

*

Δὲν ἀρκεῖ ν' ἀγαπᾷ τις μόνον διὰ τὸ ἦν εὐτυχής· ἡ Κλυτία εἶχεν ἀφορμὴν νὰ ἦν ζηλότυπος καὶ ἡ ζηλοτυπία μόνη τὴν κατέτρωγεν.

Γ'

Ὁ Ἥλιος δὲν ἦτο τότε οὔτε φωσφόρος ἀπλανὴς ἀστήρ, συγκείμενος ἐκ σκοτεινοῦ πυρῆνος καὶ φωτεινῆς ἀτμοσφαιρας, ὡς θεωρεῖα τις ἄλλοτε ἐδίδασκεν, οὔτε σῶμα ὑγρὸν, περικυκλούμενον ἀπὸ ἀτμῶδη ἀτμόσφαιραν καὶ ἀναπέμπον ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ φῶς καὶ τὴν θερμὴν.

Ὁ Ἥλιος ἦτο μέγας βασιλεὺς, υἱὸς τοῦ Ὑπερίωνος καὶ τῆς Θείας, ὁ ὁμομήτριος καὶ ὁ ὁμοπάτριος τῆς Σελήνης ἀδελφός, ἔχων τὰ μεγάλα ἀνάκτορά του ἐντὸς τοῦ Ὠκεανοῦ. Τὸ ἄρμα, τὸ ὁποῖον τῷ κατεσκευάσεν ὁ Ἡφαιστος, ἦτο λαμπρὸν, ὀλόχρυσον, ἐστολισμένον μὲ ἀδάμαντας καὶ πολυτίμους λίθους. Ὁ Ἐφῶς, ὁ Αἴθων, ὁ Συρόεις καὶ ὁ Φλέγων, τέσσαρες οὗτοι παμμεγέθεις ὕπνοι, ἀποπνέοντες πῦρ καὶ φλόγας ἀπὸ τῶν μυκτῆρων, ἔσυρον τὸ ἄρμα του, τὸ ὁποῖον ἠνιόχουν αἱ Ὠραι.

Λαμπρός, γλυκὺς, ὠραίος ὁ Ἥλιος ἐξηπλοῦτο νοηχελῶς ἐπὶ τοῦ ἄρματός του, αὐτοκράτωρ τοῦ φωτός καὶ δοτὴρ τῆς αἴγλης. Ἡ νύμφη Ῥόδος ἦτο ἡ νόμιμος σύζυγός του, ἀλλ' ὁ Ἥλιος, τοῦ ὁποίου ἡ θέρμη τῆς νεότητος ἠδύνατο νὰ καύσῃ ὅλον τὸν κόσμον, θὰ ἤρκειτο ποτὲ νὰ ἐνσταλάζῃ ὅλον τὸν ἔρωτά του εἰς τὴν καρδίαν μιᾶς μόνης νύμφης, μιᾶς μόνης γυναικὸς ;

*

Ἦσαν πολλαὶ αἱ ἐρωμέναι τοῦ Ἠλίου· ἡ Κλυμένη, ἡ Περσηίς, ἡ Ἰφινόη, ἡ Ὠκυρρόη, ἡ Ἀντιόπη, ἡ Πρώτη, ἡ Λευκοθή καὶ ἄλλαι πολλαί.

Μόνον τὴν Κλυτίαν δὲν ἠγάπα ὁ Ἥλιος.

*

Εἰς τὴν Συρίαν ἐβασίλευε ποτὲ ὁ Ὀρχαμος, εὐγενὴς βασιλεὺς, ἀλλ' αὐστηρὸς εἰς τοὺς ὑπηκόους του· ἐξεπλήρου τοὺς νόμους του ὡς λόγους τοῦ Διὸς καὶ ὁ λαὸς του τὸν ἐφοβεῖτο καὶ τὸν ἠγάπα καὶ ἐθυσίαζε τὴν ζωὴν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως του.

Εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ὁρχάμου ἦτο διηνεκῆς εἰρήνη καὶ χαρὰ, οἱ μὲν οὗτοι ἀγγελοὶ τῆς εὐδαιμονίας.

Ἡ Λευκοθὴ ἦτο θυγάτηρ τοῦ Ὁρχάμου, τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας.

Εὐμελής, ὑψηλὴ, ξανθὴ, κυανόφθαλμος βασιλεὺς ἐπλανᾶτο μίαν ἡμέραν μὲ λυτὴν τὴν κόμην εἰς τὰ ἄλση τοῦ βασιλείου της. Πόσον ἦτο ὠραία!

Εἶχε μόλις λουσθῆ εἰς τὰ διαυγῆ νάματα ῥυακίου καὶ ἡ χρυσὴ κόμη της ἀπέσταζεν ἔτι ὡς μαργαρίτας σταγῶνας δρόσου· οὕτως δροσερὰν, ἀβρὰν τὴν εἶδεν ὁ Ἥλιος, ἡσθάνθη παλμούς ἡδονῆς καὶ ἔρωτος, καὶ τὸ βλέμμα του θερμὸν καὶ ἐρωτύλον εἰσεχώρησεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Λευκοθῆς· ὁ ἔρωσ δὲν ἤργησε νὰ τοὺς ἐνώσῃ· ἡ Λευκοθὴ ἠγάπησε τὸν Ἥλιον καὶ ὁ φλογερὸς οὗτος ἐραστὴς ἠγάπησε περιπαθῶς τὴν παρθένον ταύτην ἐρωμένην.

Πολλὰς ἡμέρας ἐρωτικῆς εὐτυχίας διήλθον μαζῆ οἱ δύο οὗτοι ἐρασταὶ καὶ ἡ Λευκοθὴ συχνάκις ἄφρινε τὰ ἀνάκτορα τοῦ πατρὸς της καὶ ἐπλανᾶτο ἀπὸ πρωίας μέχρι βαθείας ἐσπέρας ἀνὰ τὰ ἄλση καὶ τοὺς δρυμούς.

Ἦτο εὐτυχῆς ἡ θυγάτηρ τοῦ Ὁρχάμου τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας.

Εἰς τὰς θερμὰς ἀγκάλας τοῦ Ἥλιου ἐναρκοῦτο ἀπὸ ἔρωτα καὶ ἡδονῆν καὶ εἰς τὰ φιλήματα καὶ εἰς τὰς θωπείας του ἐλησμόνει τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς της, τὴν στοργὴν του, τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ της, τὸ στέμμα τῆς βασιλείας της.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἥλιος ἦτο ὑπὲρ ποτε ὠραῖος καὶ ὁ ἔρωσ του ὑπὲρ ποτε θερμὸς· ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ ὑγρὰ ἀνάκτορά του, λουσθεὶς φιλαρέσκως εἰς τὰ ἀφρόνεντα κύματα τοῦ Ὠκεανοῦ, αἱ Ὠραὶ ἐπεμελήθησαν τοῦ ἄρματός του καὶ εὐήνιοι ἐξεύχθησαν οἱ ἵπποι του.

Εἰς τὸ ἄλσος τῆς Συρίας ὁ Ἥλιος κατῆλθε γλυκὺς· ἀπὸ τῶν σπινθηροβολούντων ὀφθαλμῶν του τὰ βλέμματα ἠκοντίζοντο ὡς ἀκτῖνες, καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων του γλυκὺ ἐπλανᾶτο μειδιάμα, σκορπιζὼν ἀνταύγειαν καὶ αἴγλην.

Παρὰ τὴν πηγὴν τὸν ἀνέμενεν ἡ Λευκοθὴ ὑπερήφανος διὰ τὸν ἔρωτά του καὶ ἐτοιμὴ νὰ θυσιάσῃ τὸ πᾶν δι' αὐτόν. Ὁλην ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ· τὸν ἐνθυμεῖτο καὶ ἡ καρδία της ἐπαλλε παλμούς ἔρωτος καὶ προσδοκίας· δὲν ἔβλεπε τὴν στιγμὴν νὰ τὸν ἐπανίδῃ.

*

Ὁ Ἥλιος τὴν ἐπλησίασεν.

— Διατί θαυμάζεις τὰ ἄνθη, ἀφοῦ εἶσαι λευκοτέρα τοῦ κρίνου, γλυκυτέρα τοῦ ῥόδου καὶ τοῦ Ἴου συμπαθεστέρα; Εἶσαι ὠραιότερα ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν μου Σελήνην, τὴν ἐρωμένην τοῦ Ἐνδυμίωνος· ὁ Ζεὺς σὲ ἠδίκησε καὶ ἠδίκησεν ἑαυτὸν· ἔπρεπε νὰ μένης εἰς τὸν Ὀλυμπον, Θεὰ σὺ ἐν τῷ μέσῳ τῶν Θεῶν του· ὁ θρόνος τοῦ πατρὸς σου δὲν ἀρκεῖ διὰ σέ· τὸ βασιλείον ὅλου τοῦ κόσμου εἶνε μικρὸν διὰ σέ, ἀφοῦ εἰς μίαν μόνην ἡμέραν τὸ διέρχονται οἱ ἵπποι μου, καὶ τὸ βλέμμα μου τὸ περιλαμβάνει ὀλόκληρον καὶ τὸ φωτίζει. Ἐλθέ μετ' ἐμοῦ· τὸ ἄρμα μου θὰ ἦνε ὁ θρόνος σου καὶ ὁ Ὠκεανὸς τὰ ἀνάκτορά σου· τὸ φῶς μου θὰ διπλασιασθῇ μετὰ σοῦ καὶ οὐδαμοῦ θὰ ὑπάρχη σκιὰ εἰς τὸν κόσμον. Ἴδὲ πῶς κλίνω ἔκθαμβος πρὸ τῆς καλλονῆς Σου· μὲ ἀγαπᾷς, Λευκοθή;

— ὦ! ποσάκις σοὶ τὸ εἶπον καὶ ποσάκις μὲ ἐνόησες! καὶ ποῖον λοιπὸν θ' ἀγαπήσω ἂν ὄχι σέ, ὅστις μοὶ δωρεὶς τῶν Θεῶν τὴν εὐτυχίαν; Διατί φεύγεις τὴν νύκτα καὶ μὲ ἀφίνεις μόνην νὰ λυποῦμαι μακρὰν σου;

— Οὕτως ὁ Ζεὺς ἐπιθυμεῖ καὶ ὑπακούω εἰς τὰ προστάγματά του.

— Ἄ! τί μοὶ ἔλεγον! ἂν ἦσαν ἀληθῆ, θὰ ἀπέβησκον. Εἶνε τόσαι ὠραῖαι νύμφαι ἐκεῖ εἰς τὸν Ὠκεανόν, λευκαὶ ὡς τὸ γάλα, ξανθαὶ ὡς αἱ ἀκτῖνες σου... Δὲν μὲ λησμονεῖς, ὅταν μένης πλησίον των;

— Νὰ σὲ λησμονήσω; ὦ! πόσον μὲ φονεύουν οἱ λόγοι σου! Νὰ σὲ λησμονήσω, εἶπες; Δύναμαι νὰ λησμονήσω τὸ φῶς μου, τὴν δόξαν μου, ἀλλ' ὄχι σέ. Ὅταν παύσης νὰ μὲ ἀγαπᾷς, ὁ κόσμος ὅλος θὰ σκοτισθῇ, διότι θὰ λείψῃ ἡ λάμψις τὴν ὁποίαν δανερίζομαι ἀπὸ τῶν βλεμμάτων σου. Ἄλλὰ τί λέγω; ὅταν παύσης νὰ μὲ ἀγαπᾷς, ἡ ἀθανασία θὰ μοὶ εἶνε τυραννία ἀφόρητος. Λευκοθή, δὲν εἰξεύρεις τί ὑποφέρω μακρὰν σου· πόσον σὲ ἀγαπῶ, πόσον σὲ ἀγαπῶ!

※

Καὶ ἡ Λευκοθή ἔκλινεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ ὁ Ἥλιος τὴν ἐκράτει ἐπὶ τοῦ στήθους του σπαίρουσαν ἀπὸ ἠδονῆν. Καὶ ὁ κόσμος ἐσκιάσθη πρὸς στιγμήν, διότι ὄλην τὴν θερμότητα καὶ ὄλην τὴν λάμψιν του ἐσκόρπιζεν ὁ Ἥλιος εἰς τὴν καρδίαν τῆς Λευκοθῆς. Οἱ κορυθαλοὶ ἔψαλλον πέριξ τὸ γαμήλειον τῶν ἐραστῶν ἄσμα· αἱ χελιδόνες περιέπταντο περὶ τὰς κεφαλὰς των, φρουροὶ τῆς εὐδαιμονίας των· τὰ ἄνθη ἀνέδυσον ἄφθονα καὶ γλυκύτατα μῦρα εἰς τιμὴν τοῦ ἔρωτός των· αἱ μέλισσαι βομβοῦσαι περὶ τὸ ἄντρον των ἔφερον πρὸς αὐτοὺς τὸ μέλι, τὸ ὁποῖον εἶχον συλλέξει ἀπὸ τοὺς θύμους καὶ ἀπὸ τὰ τόσα τοῦ βουνοῦ ἀνθύλλια.

Ἡ φύσις ἅπασα συνεμερίζετο τοῦ ἔρωτός των.

Ὁ Ἥλιος ἐλησμόνησε τὰ ἀνάκτορά του εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Λευκοθόης καὶ μόνον ὅταν εἶδεν ἀνασυομένας τὰς πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἀντροῦ των ῥοδοδάφνας καὶ ἤκουσε κρύφιον στεναγμὸν, ἐνεθυμήθη τὴν δύσιν του.

*

Ὁ κρύφιος ἐκεῖνος στεναγμὸς ἦτο τῆς Κλυτίας, τῆς ὠραίας νύμφης τῆς Συρίας.

Ὅπισθεν τῆς ῥοδοδάφνης εἶδε καὶ ἤκουσε τὸν Ἥλιον, ὀμνύοντα ἀγάπην καὶ πίστιν εἰς τὴν Λευκοθόην· τὸν Ἥλιον, τὸν ὁποῖον τόσῳ θερμῶς, τόσῳ περιπαθῶς ἐκείνη ἠγάπα. Κατ'ἀρχὰς ἐλησμονήθη, πλανηθεῖσα εἰς τὰ τόσα τῶν δύο ἐραστῶν φιλήματα καὶ ὑποθέτουσα ἑαυτὴν εἰς τὴν θέσιν τῆς Λευκοθόης. Ἄλλ' ἡ ζηλοτυπία ἐξήφθη μετ' ὀλίγον ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς· τὰ γόνατά τῆς ἔτρεμον καὶ δὲν ἠδύνατο ἐπὶ πλέον νὰ κρατηθῇ· ἐξέβαλε βαθὺν στεναγμὸν καὶ κατέπεσεν ἀνασύσασα τὰ φυλλώματα καὶ ὑπενθυμίσασα οὕτω εἰς τὸν Ἥλιον τὴν δύσιν του.

*

Ὁ Ἥλιος ἔφυγε, καὶ ἡ Λευκοθόη ἐπανῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ πατρὸς τῆς, ἀναμένουσα τὴν αὐγὴν διὰ νὰ τὸν ἐπανίδῃ.

*

Δυστυχῆς Κλυτία! μόνη, ἀπελπὶς, δύσεως, παννύχιος, ἐπλανᾶτο κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη.

Ἦτο πολὺ, ἦτο σκληρὸν, ἦτο ἀνίατον τὸ ἄλγος τῆς. Εἰς τίνα νὰ ὁμολογήσῃ τὴν θλίψιν, ἣτις ἤρχισε νὰ κατατρώγῃ τὴν καρδίαν τῆς; Εἰς τίνα νὰ διηγηθῇ τὴν ἀγωνίαν, τὴν ἀτυχίαν τοῦ ἔρωτός τῆς; Οὐδεὶς ὑπῆρχε παρήγορος εἰς τὸ ἄλγος τῆς. Ἡ καλλονὴ τῆς ἤρχισε νὰ μαραίνηται, λουομένη ἀπὸ τόσα δάκρυα, καὶ ἡ νεότης τῆς ἐξησθένει, ἀπολέσασα τὸσας ἐλπίδας καὶ τὸσους ὀνείρους. Οἱ βᾶτοι, τὰ ἄντρα, αἱ πηγαί, τὰ ἄλση, δὲν ἔθελγον πλέον τὴν τρωθεῖσαν καρδίαν τῆς. Οὐδεμίᾳ εὐτυχίᾳ ὑπῆρχε πλέον δι' αὐτὴν· διατὶ ὁ Ζεὺς νὰ τῇ χαρίσῃ τόσα μακρὰ ἔτη, ἀφοῦ ἡ ζωὴ δι' αὐτὴν ἦτο αἰωνία βάσανος;

Καιρὸς πολὺς παρήλθε καὶ ὁ Ἥλιος ἠγάπα τὴν Λευκοθόην καὶ ἡ Κλυτία ὑπέφερε κλαίουσα καὶ ὀἶρος τῆς ἐκραγύνοτο καὶ ἡ ζηλοτυπία τὴν κατεσπάραττε. Τί νὰ κάμῃ; Μία ἰδέα μόνη τῇ ἐπήλθε καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν ἰδέαν ἐκείνην· ἂν δὲν δύναται ν' ἀπολαύσῃ τὸν ἔρωτα

τοῦ Ἡλίου, θὰ δυνηθῆ τοῦλάχιστον νὰ στερήσῃ τὴν Λευκοθόην τῆς εὐτυχίας ἐκείνης, ἣν ἡ Κλυτία τόσον ἐπόθει καὶ διὰ τὴν ὁποίαν κλαίει ἤδη δύσεως.

Ἡ ἐκδίκησις ὑπῆρξε τὸ μόνον της καταφύγιον. «Θάρρος, εἶπε πρὸς τὴν καρδίαν της, τίς οἶδεν; Ἴσως ἡ ἐκδίκησις ἐλαττώσῃ τὴν ἀγωνίαν σου».

Καὶ στερρῶ τῷ βήματι καὶ μὲ ὑπερήφανον τὴν μορφήν, ἀλλὰ μὲ συντετριμμένην τὴν καρδίαν, ἤλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ὁρχάμου, τοῦ πατρὸς τῆς Λευκοθόης :

Ὁ γηραιὸς βασιλεὺς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου του· οὐδεὶς ἄλλος ἦτο ἐκεῖ.

*

— Ἡ θυγάτηρ σου εἶνε ἕγγυος, εἶπεν ἡ Κλυτία πρὸς τὸν ἀνακτα.

— Πῶς; τί λέγεις;

— Ἡ θυγάτηρ σου ἀγαπᾷ τὸν Ἡλίον καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν παραφέρεται μετ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἡδονὰς τοῦ ἔρωτος· ἡ θυγάτηρ σου ἀτιμάζει καὶ σὲ καὶ τὸν θρόνον σου καὶ τὸ βασιλείϊόν σου. Ἄν ἦσαι πατήρ, γενοῦ πλειότερον βασιλεὺς· ἂν ἔχῃς στοργήν, ἀφήρσον τὴν στοργήν σου καὶ θές εἰς τὴν θέσιν της τὴν δικαιοσύνην. Ἡ κόρη σου εἶναι ἕνοχος ἀτιμίας καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῆ.

Ὁ Ὁρχαμος ἦτο αὐστηρὸς βασιλεὺς καὶ αὐστηρότερος πατήρ. Εἰς τὸ βαρὺ τῆς νύμφης Κλυτίας ἀγγελμα, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξηγηριώθησαν, ἠνορθώθησαν αἱ τρίχες του καὶ ἡ μορφή του ἐβάφη μὲ τὸ χρῶμα τοῦ τοῦ θυμοῦ. Δὲν εἴξευρε τί ἔπραττεν· ἤσθάνετο τὴν τιμὴν του ἐκπεσοῦσαν καὶ κυλιομένην εἰς βόρβορον. Ἦτο ἐκτὸς τῶν φρενῶν του, ἐκτὸς ἑαυτοῦ, μανιώδης σχεδὸν.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως ἦτο ἄτιμος, καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως ὄφειλε νὰ θανατωθῆ.

Ἡ σκληρὰ ἀπόφασις ἐλήφθη· ὁ Ὁρχαμος ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας διέταξε νὰ ταφῆ ζῶσα ἡ ἄτιμος, καὶ ὁ κῆρυξ ἐκήρυξε τὴν διαταγὴν ἀνὰ τὴν πόλιν πᾶσαν.

Ἡ Λευκοθόη ἐτάφη ζῶσα, καταδικασθεῖσα εἰς τὸν ἐξ ἀσφυζίας θάνατον. Ἐδέθησαν αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες της, ἀλλὰ δὲν ἐκλείσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ της, ἵνα καταστῆ ἀγριωτέρα ἢ ποινή διὰ τῆς θέας τοῦ θανάτου.

Ἡ νύμφη Κλυτία ἦτο παροῦσα κατὰ τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν, αἰσθανομένη ἀγρίαν μὲν χαρὰν διὰ τὴν ἐκδίκησιν, κρυφίαν ὅμως ἐλπίδα διὰ τὸν ἔρωτα.

*

Ὁ Ἥλιος εἶδε καὶ ἔμαθε τὸν θάνατον τῆς ἐρωμένης του καὶ ὀργίσθη τόσον, ὥστε ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἦτο κεκαλυμμένος μὲ πένθημα νέφη· ἐνίοτε σταγῶνές τινες καταπίπτουσαι ἐπὶ τῆς γῆς καθίστων δῆλον ὅτι ἔκλαιεν ὁ Ἥλιος.

Δ'

Καὶ ἡ Κλυτία; Ἡ Κλυτία κατ' ἀρχὰς ἠλπίζεν ὅτι θ' ἀγαπηθῆ πλεόν ὑπὸ τοῦ Ἥλιου, ἀλλ' ὅταν εἶδεν ὅτι ἡ κατ' αὐτῆς ὀργή του ὁσημέραι ἐξήπτετο καὶ ἡ περιφρόνησίς του καθίστατο τόσον ἐπαισητή, ὅσον καὶ ἡ στέρσις τῆς ἐρωμένης του, μετενόει διὰ τὸ διάβημα ἐκεῖνο τῆς ζηλοτυπίας της καὶ νέα δάκρυα, νέαι ἀπελπισίαι, νέοι στεναγμοὶ ἐπλήρουν τὰ στήθη της.

Ὀλοκλήρους ἡμέρας ἀνύψου τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Ἥλιον καὶ παρεκάλει αἰτοῦσα συγγνώμην:

«ὦ Ἥλιε, ὦ κραταιὲ τῆς καρδίας μου βασιλεῦ, ὄνειρον τῆς ζωῆς μου, ἄστρον γλυκὺ τοῦ βίου μου!

«Ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ τὴν ὀργήν σου, διότι μυρίους αὐτῇ μοι δωρεῖ θανάτους, διότι σπαράσσει τὰ στήθη μου ἀνίλεως.

«Πρὸς σέ ἡ καρδία μου, πρὸς σέ ὁ νοῦς μου ἅπας, πρὸς σέ τείνουν οἱ πόθοι μου. Ἡ ζωὴ μοι εἶνε αἰωνία βάσανος· τὰ πολλὰ ἔτη, ἃ οἱ Θεοὶ μοι ἐδώρησαν, ὡς πολλὰ βέλη εἰσπερῶσι τὴν καρδίαν μου.

«Ὁ θάνατος μὲ ἀποφεύγει ὡς μὲ ἀποφεύγεις καὶ σύ, ὦ μόνε πόθε τοῦ βίου μου.

«ὦ! εἶνε φοβερὰ θεότης ὁ ἔρω; ἢ πληροῖ τὴν καρδίαν μου ὀλόκληρον, τὸν νοῦν μου, τὰ μέλη μου· μὲ δεσμεύει, βυζάνει τὸ αἷμά μου· αἱ δυνάμεις μου μ' ἐγκαταλείπουν, καὶ ὑπὸ τὴν θέρμην σου αἰσθάνομαι τὴν ζωὴν μου ἐξατμιζομένην ἡρέμα.

«Τὰ γόνατά μου τρέμουν, αἱ χεῖρές μου, ἡ πνοή μου, ἡ ψυχὴ μου ἀναλύεται εἰς δάκρυα καὶ ἐκρέει ἀνὰ σταγῶνας ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Τὸ φῶς μου σκοτίζεται, δὲν βλέπω πλέον.

«ὦ Ἥλιε, γενοῦ μοι ἴλεως, εὐσπλαγχνίσθητι τὸ ἄλγος μου καὶ μὴ ἀποστρέφης ἀπ' ἐμοῦ τὸ ὄρατόν σου πρόσωπον.

«Ρίψον γλυκὺ τὸ βλέμμα σου καὶ δός μοι τὸν ἔρωτά σου παρήγορον.

«Ἡ περιφρόνησίς σου μὲ φονεύει· διατί σιωπᾶς; Διατί μὲ ἀποφεύγεις;

«Μὲ μισεῖς, Ἥλιε, καὶ ὅμως ἐγὼ τόσον σέ ἠγάπησα, καὶ ὅμως ἐγὼ ἐθυσίασα διὰ σέ τὴν χαρὰν μου, τὴν ἡσυχίαν μου!

«Τίς σέ ἠγάπησε πλειότερον ἐμοῦ; Λησμόνησον τὴν Λευκοθόην καὶ θά εὖρης ἐν ἐμοὶ ἔρωτα θερμότερον καὶ γλυκύτερον.

«Τὸ πάθος μὲ παραφέρει· πονῶ! Τὰ δάκρυά μου εἶνε ποταμοὶ πυρός καὶ μὲ κατακαίουν καὶ μὲ κατέκαυσαν.

«Ἀπόστρεφον τὴν ὀργὴν σου, Ἥλιε, εὐσπλαχνίσθητί με, ἀγάπησόν με Ἥλιε, ὦ Ἥλιε, Ἥλιε!...»

*

Καὶ ἦσαν πολλοὶ οἱ λόγοι, πολλὰ τὰ δάκρυα τῆς Κλυτίας. Οὐδεὶς ἀπεκρίνετο εἰς τὰς παρακλήσεις της, οὐδεὶς τὴν ἐλυπεῖτο.

ὦ! ἡ δύσεως ἐρωμένη! τὴν νύκτα ὅλην ἐπλανᾶτο ἀγρυπνος ἀπὸ βράχου εἰς βράχον, ἀπὸ σπηλαίου εἰς σπήλαιον· τὴν ἡμέραν ὅλην ἐστραμμένη πρὸς τὸν Ἥλιον, ἐδέετο κλαίουσα.

Ὁ Ἥλιος, ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος ἐραστής, οὐδ' ἐλυπεῖτο, οὐδὲ τὴν ἤκουε, οὐδὲ τὴν ἔβλεπε κἄν. Δὲν ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὴν Λευκοθόην, οὐδ' ἐλησμόνει ὅτι ἡ Κλυτία τὴν ἐπρόδωκε, καὶ δι' αὐτὸ τὴν ἐμίσει.

Παρῆλθον ἡμέραι πολλαὶ ἀγρυπνίας καὶ θρήνων· ὁ ἔρωσ τῆς Κλυτίας ὀσημέραι ηὔξανε, καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἄλγος της καὶ τὰ δάκρυά της καὶ οἱ τόσοι της στεναγμοί. Οὐδεὶς τὴν ἤκουε.

Μόνος ὁ ἔρωσ τοῦ Ἥλιου θά τὴν ἔκαμνε νὰ λησμονήσῃ τὸ ἔγκλημα, εἰς ὃ ὁ ἴδιος ἐκεῖνος ἔρωσ τὴν παρέσυρε, διότι ὁ θάνατος τῆς Λευκοθόης δὲν ἄφινε νὰ ἡσυχάσῃ· τὸ συνειδὸς τὴν ἐβασάνιζε.

*

Τέλος οἱ Θεοὶ τὴν ἐλυπήθησαν.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἴστατο μὲ ἀνυψωμένην τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους πρὸς τὸν Ἥλιον, ἠσθάνθη ἑαυτὴν παγιομένην, ναρκουμένην, ἐξασθενοῦσαν ἡρέμα· τὸ αἷμα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐβράδυνε τὸν ροῦν του καὶ οἱ παλμοὶ της ἀνεπικισθίτως καθίσταντο ἀσθενέστεροι· τὸ σῶμα της ἔχανε τὰς καμπυλότητάς του καὶ αἱ σάρκες της βαθμηδὸν ἐσκληρύνοντο· ἡ φωνὴ ἐσβέννυτο ἀπὸ τὰ χεῖλη της, ἡ πνοὴ της δὲν ἤκούετο καὶ ἡ κόμη της ἐξηφανίζετο...

Οἱ Θεοὶ τὴν ἐλυπήθησαν καὶ τὴν μετέβαλον εἰς ἐπίμηκες φυτόν, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνθος ὁμοιάζει πῶς μὲ μέγα ὑπέρυθρον χαμαίμηλον, καὶ τὸ ὅποῖον οἱ θνητοὶ ἐκάλεσαν Ἥλιοτρόπιον.

*

Τὸ Ἡλιοτρόπιον στρέφει ἔτι τὴν μορφήν του ἀενάως πρὸς τὸν Ἡλιον, ὡσεὶ αἰσθανόμενον ἐν ἑαυτῷ τὴν ψυχὴν τῆς Κλυτίας, ἐρῶσαν καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Ἡλιον νὰ τὴν συγχωρήσῃ.

Αὔγουστος 1886.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΚΕΙΝΗ

Ἐλα ν' ἀφήσουμε σκληροὺς ἀνθρώπους
 Νὰ πᾶ' νὰ ζήσουμε μακρὰ, μακρὰ
 'Σὲ ξένα μέρη σ' ἐρήμους τόπους
 Μακρὰ ἀπὸ τέτοια πικρὴ σκλαβιά.

Πᾶμε νὰ στήσουμε τὸ 'σπιτικό μας
 Μέσ' 'στὰ λειβάδια, μεσ' 'στὰ βουνά,
 Νᾶνε ὁ κόσμος ὅλος 'δικός μας
 Νὰ ζοῦμ' ἐλεύθεροι 'σὰν τὰ πτηνά.

Στολίδια θᾶχης τόσα λουλούδια,
 Διαμάντια θᾶχης τόση δροσιὰ
 Καὶ μουσικὴ σου πουλιῶν τραγούδια
 Κι' ὅλη τὴ φύσι γιὰ Ἐκκλησιά.

Θᾶχης ριπίδι σου τόσους Ζεφύρους,
 Θᾶχης καθρέφτη σου τόσα νερά
 Καὶ σύντροφούς σου κόσμους ἀπείρους
 Καὶ ἐργασία σου τὴ χαρά.

'Ἐκεῖ ὁ κόρος δὲν θᾶχη μέρος,
 Μακρὰν ἢ πίστις θὰ τὸν κρατῇ,
 Θὰ τὸν διώκῃ αἰώνιος ἔρωσ
 Κ' ἐλπὶς ἀκόρεστος θὰ τὸν πατῇ.

